

Rapportage soortgericht onderzoek Heiweg 235a te Nijmegen

Projectgegevens

Opdr. gvr.: Arets ontwikkeling BV + Jansen en Vis BV
Betreft: Vleermuis-, marterachtigen, gierzwaluw-
en huismusonderzoek
Opgest.: J. de Jong, ecooloog
Contact: dejong@deslijpkruik.nl (0682671973)

Project: 21BUA01 Heiweg
Locatie: Heiweg 235a te Nijmegen
Uitvoering: De Slijpkruik
Datum: 1-11-2021

1. Aanleiding en doel

Voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van aanvullend onderzoek naar vleermuizen, gierzwaluw huismus, steenmarter en wezel uitgevoerd aan de Heiweg 235a te Nijmegen. De onderzoekslocatie betreft een ca. 2.700 m² groot perceel in een woonwijk in Nijmegen en betreft een voormalige tuincentrum (Afbeelding 1.1 & 1.2). De initiatiefnemer is voornemens om de bestaande, gedateerde woning en overige bebouwing te laten slopen. Daarnaast wordt een deel van de begroeiing verwijderd. Voor de te slopen bebouwing worden meerdere nieuwbouw woningen gerealiseerd. In februari 2021 heeft bureau Staring Advies een ecologische quickscan uitgevoerd om de mogelijke effecten van de ingreep op de beschermde natuurwaarden in kaart te brengen.

Uit deze quickscan is gebleken dat de te slopen bebouwing potentieel geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. De bebouwing is tevens in combinatie met de aanwezige bosschages, takkenhopen en steenhopen geschikt als verblijfplaats voor marterachtigen (steenmarter en wezel). Mogelijk leidt de sloop van de bebouwing en het verwijderen van bosschages, takkenhopen en steenhopen tot het verstoren, vernietigen of beschadigen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen, marterachtigen, huismussen en gierzwaluwen. De bebouwing kan als verblijfplaats functioneren voor verschillende vleermuissoorten. Te verwachten soorten zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Doordat de bebouwing geschikt is als verblijfplaats, kunnen de geplande werkzaamheden leiden tot aantasting of vernieling van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen. Door de ligging in de woonwijk en doordat de bebouwing een pannendak bevat, is de bebouwing geschikt voor huismussen en gierzwaluwen om te kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats. Sloop van de woning kan daarom ook leiden tot verstoring, aantasting en vernieling van jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen.

Vleermuizen

Om vast te stellen of vleermuizen daadwerkelijk gebruik maken van de woning als verblijfplaats is gericht onderzoek uitgevoerd naar vaste rust- en verblijfplaatsen conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol 2017 (opgesteld door o.a. Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging). Dat wil zeggen zes gerichte, nachtelijke veldbezoeken in geschikte periodes (3x in de periode 15 mei -15 juli voor zomer-/kraamverblijfplaatsen, 2x in de periode 1 augustus - 10 september voor zwermende dieren en 2x tussen 15 augustus- 30 september voor paarverblijfplaatsen) en bij gunstige weersomstandigheden om aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen te onderzoeken.

Huismussen

Om vast te stellen of huismussen de woning daadwerkelijk gebruiken als vaste rustplek en/of broedlocatie, is onderzoek uitgevoerd conform de richtlijnen van het Kennisdocument Huismus (BIJ12, versie 1.0 juli 2017). Dit wil zeggen twee bezoeken van minimaal één uur in de periode 1 april t/m 15 mei, uitgevoerd tussen één à twee uur na zonsopkomst of één à twee uur voor zonsondergang en bij goede weersomstandigheden. Hierbij wordt vooral gelet op de aanwezigheid van zingende mannetjes, (aanwezigheid van) paartjes en andere nest indicatieve waarnemingen. Ook is onderzocht of er onder andere voor huismussen belangrijke elementen op het perceel voorkomen zoals schuil- en slaapgelegenheid, foerageergebied en mogelijkheid tot het nemen van stofbaden.

Gierzwaluwen

Om vast te stellen of gierzwaluwen het pand gebruiken als verblijfplaats is gericht onderzoek uitgevoerd conform de richtlijnen van 'Soortinventarisatieprotocollen van Netwerk Groene Bureaus' en 'Kennisdocument Gierzwaluw 1.0'. Samengevat houdt dit in 3 gerichte inventarisaties in de periode 1 juni - 15 juli, waarvan tenminste 1x tussen 20 juni en 7 juli. De inventarisaties zijn uitgevoerd in de uren voor zonsondergang en deels in het eerste half uur na zonsondergang, omdat gierzwaluwen regelmatig terugkeren naar hun nest na zonsondergang.

Marterachtigen (steenmarter en wezel)

Om vast te stellen of het terrein een belangrijke functie heeft voor de marterachtigen steenmarter en wezel is nader onderzoek uitgevoerd naar vaste verblijfplaatsen, belangrijk jachtgebied en aanwezigheid van deze soorten. Tijdens dit onderzoek zijn op kansrijke locaties cameravallen en sporenbuizen geplaatst gedurende tenminste 6 weken in het voortplantingsseizoen, welke loopt van 15 maart tot 1 september.

Hieronder volgt een beschrijving van de werkwijze, gevolgd door resultaten en advies.

2. Methode

2.1 Vleermuisonderzoek

Op de onderzoekslocatie zijn zes gerichte vleermuisinventarisaties uitgevoerd (zie tabel 2.1). Het onderzoek op 8 juli moest voortijdig worden afgebroken vanwege regen, vandaar dat op 15 juli een extra onderzoeksrond is uitgevoerd. De inventarisatie op 8 juli is voor de volledigheid wel vermeld in het overzicht en de resultaten. Voor het onderzoek zijn de richtlijnen van het meest recente Vleermuisprotocol 2021 (opgesteld door o.a Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging) gevolgd. De inventarisaties zijn uitgevoerd door J. Mossink, J. de Jong en B. Visser, ecologen en tevens vleermuisdeskundigen van bureau 'De Slijpkruik Ecologie'. Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een zogenaamde batdetector met opnamefunctie (Batlogger M, & Echometer Touch 2 Pro met opname functie), verrekijker en zichtwaarnemingen.

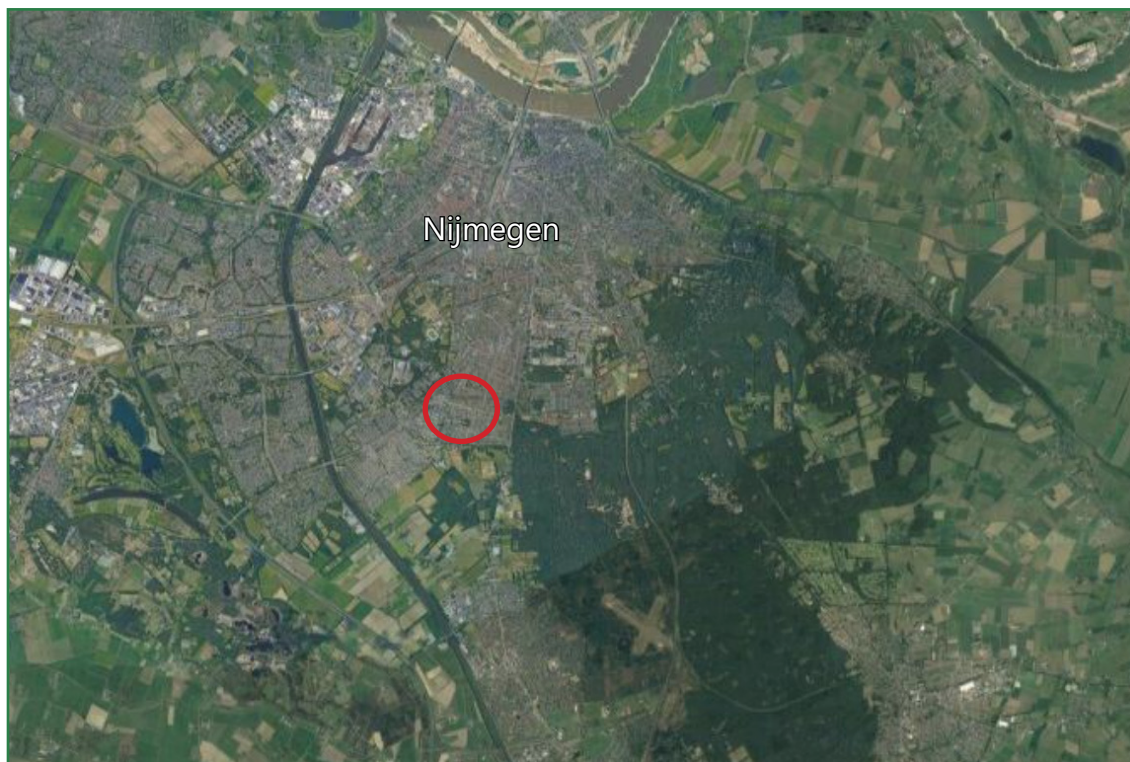
Tabel 2.1: Overzicht inventarisatiemomenten vleermuisonderzoek Heiweg 325a te Nijmegen

Datum	Periode-Temp-Weer	Doel inventarisatie
26-05-2021	03.30-05.32, 12°C, zwaarbewolkt, 2 Bft	Vleermuis zomer-/kraamverblijf
15-06-2021	22.02-00.02, 8°C, halfbewolkt, 12 Bft	Vleermuis zomer-/kraamverblijf
08-07-2021	21.59-22.45, 16°C, bewolkt/regen	3 Bft Vleermuis zomer-/kraamverblijf
15-07-2021	21.50-23.50, 17°C, bewolkt	3 Bft Vleermuis zomer-/kraamverblijf
10-08-2021	00.00-02.00, 14°C, helder,	1 Bft Vleermuis zwermen
24-08-2021	23.50-01.50, 13°C, halfbewolkt,	2 Bft Vleermuis paarverblijf/zwermen
14-09-2021	21.03-23.03, 18°C, bewolkt,	1 Bft Vleermuis paarverblijf

Afbeelding 1.1: Luchtfoto van het onderzoeksgebied (rood kader) aan Heiweg 235a te Nijmegen met de te slopen woning (geel kader). Bron: Aerodata Surveys International, GoogleMaps

Afbeelding 1.2: Globale ligging onderzoeksgebied (rode cirkel) ten opzichte van Nijmegen Bron: Aerodata Surveys International, GoogleMaps .

2.2 Huismusonderzoek

De huismusinventarisaties (tabel 2.2) zijn uitgevoerd door J. Mossink, ecooloog van 'De Slijpkruik Ecologie'. Voor dit onderzoek zijn de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12) gebruikt en gevolgd. Tijdens het onderzoek is gelet op het daadwerkelijk voorkomen van huismussen, zingende mannetjes, invliegende exemplaren en andere nestindicatieve waarnemingen zoals aanwezigheid van paartjes of jongen en het aanvoeren van nestmateriaal en voedsel. Daarnaast is onderzocht of binnen het plangebied andere essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving aanwezig zijn, zoals dekking, kwetterplaatsen en stofbadmogelijkheden. Het plangebied is onderzocht door middel van gehoor- en zichtwaarnemingen. Het onderzoek is uitgevoerd door met behulp van een verrekijker het plangebied omgeving te inventariseren op huismusactiviteit.

Tabel 2.2: Overzicht inventarisatiemomenten huismusonderzoek Heiweg 325a te Nijmegen

Datum	Periode-Temp-Weer	Doel inventarisatie
29-04-2021	07.15-09.15, 7°C, zonnig, 2 Bft	Jaarrond beschermd nestplaats
10-05-2021	07.00-08.15, 13°C, halfbewolkt, 2 Bft	Jaarrond beschermd nestplaats

2.3 Gierzwaluwonderzoek

Binnen het plangebied zijn twee inventarisaties uitgevoerd (zie tabel 2.3). Voor het gierzwaluwonderzoek zijn de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12) gebruikt en gevolgd. De inventarisaties zijn uitgevoerd door J. Mossink, J. de Jong en B. Visser ecologen van 'De Slijpkruik Ecologie'. Op zicht en geluid is met behulp van een verrekijker is gelet op invliegende exemplaren en ander nestindicatief gedrag. Gedurende het onderzoek is door middel van gehoor- en zichtwaarnemingen bepaald of zich binnen het plangebied verblijfplaatsen van gierzwaluwen voordoen. Hierbij is in het bijzonder gelet op laagvliegende en 'gierende' dieren boven het plangebied en omringende straten.

Tabel 2.3: Overzicht inventarisatiemomenten gierzwaluwonderzoek Heiweg 325a te Nijmegen

Datum	Periode-Temp-Weer	Doel inventarisatie
15-06-2021	20.00-22.15, 18°C, helder, 2 Bft	Jaarrond beschermd nestplaats
25-06-2021	20.00-22.05, 15°C, halfbewolkt, 2 Bft	Jaarrond beschermd nestplaats
07-07-2021	20.05-22.05, 19-16 °C, halfbewolkt, 1 Bft	Jaarrond beschermd nestplaats

2.1 Marterachtigenonderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd door J. Mossink, J. de Jong en B. Visser ecologen van 'De Slijpkruik Ecologie'. Op 29 april 2021 zijn cameravallen geplaatst op strategische locaties verspreid over het plangebied. Het gaat om 2 cameravallen van het type 'Struikrover 3.5' met als lokmiddel een blik sardientjes. De Struikrover is een methode ontwikkeld door Stichting Struikrovers waarmee alle marters gedetecteerd kunnen worden (Van Uchelen & Smaal, 2019). Volgens de "Brochure soortenbescherming in Overijssel" (Veldman, Troost & Klink 2021) dienen de camera's tenminste 3 weken in het plangebied te staan. In dit geval hebben de camera's ruim 6 weken gestaan in de meest geschikte periode waarmee hier ruimschoots aan voldaan is. Tussentijds zijn de camera's op 10 en 26 mei gecontroleerd op functioneren en op 26 mei zijn de batterijen en SD-kaarten vervangen. Op 15 juni zijn de camera's opgehaald. Voorafgaand aan alle avondinventarisaties naar gierzwaluwen en vleermuizen zijn de binnenkant van de te slopen bebouwing en het omringende terrein onderzocht op gebruikssporen zoals uitwerpselen, krabsporen en prenten. Ook aansluitend aan de ochtendinventarisaties van vleermuizen zijn terrein en bebouwing gecontroleerd op sporen.

Tabel 2.3: Locatiebezoeken marterachtigen terrein Heiweg 325 te Nijmegen

Datum	Periode-Temp-Weer	Actie
29-04-2021	ochtend, 7°C, zonnig	Plaatsen camera's
10-05-2021	ochtend, 13°C, halfbewolkt	Checken camera's
26-05-2021	ochtend, 12°C, bewolkt	Checken camera's
15-06-2021	avond, 20°C, zonnig	Ophalen materiaal, terreincheck sporen
08-07-2021	avond, 16°C, bewolkt	Uitgebreide zolderinspectie

3. Resultaten inventarisaties

3.1 Vleermuizen

3.1.1 Verblijfplaatsen vleermuizen

Tijdens de inventarisaties zijn de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis waargenomen binnen het plangebied. Er werden geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld in de te bebouwing. Er zijn tijdens de veldbezoeken geen in- en uitvliegende vleermuizen waargenomen en rondom de bebouwing is geen territoriaal gedrag waargenomen van vleermuizen. Er zijn geen paarverblijfplaatsen gevestigd in de bebouwing, de sloopwerkzaamheden leiden derhalve niet tot aantasting van beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

Van de gewone dwergvleermuis werden tijdens alle onderzoeken enkele exemplaren waargenomen binnen het plangebied. Er werd maximaal één exemplaar tegelijk gezien, met een geschat maximum van vier dieren in totaal per inventarisatieronde. Tijdens de ochtendronde op 27 mei was erg weinig activiteit. Slecht 2 exemplaren zijn vliegend langs de westkant van het plangebied waargenomen. De gewone dwergvleermuis werd op 15 juni een half uur na zonsondergang waargenomen, komend vanuit noordoostelijke richting en bleef enige tijd ten noordoosten binnen het plangebied en omliggende achtertuinen foerageren. Het relatief vroege tijdstip na zonsondergang suggereert een verblijfplaats op vrij korte afstand van het plangebied. Een aantal gewone dwergvleermuizen werden passerend waargenomen voornamelijk vanuit noordelijke en noordwestelijke kant richting het zuiden langs de doorgang van het plangebied en terug, maar ook vanuit andere richtingen. Tijdens de paarverblijfplaats inventarisaties is weinig activiteit van gewone dwergvleermuis vastgesteld binnen het plangebied. De soort is enkel sporadisch kort foeragerend boven het plangebied waargenomen en baltsend buiten het plangebied bij het huizenblok aan de zuidkant. Verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis werden niet vastgesteld. Er zijn geen in- en uitvliegende exemplaren waargenomen.

De laatvlieger werd op 15 juni, 8 juli en 24 augustus passerend waargenomen. Tijdens de eerste avondonderzoeken werden meerder laatvliegers passerend waargenomen. De vleermuizen kwamen vanuit westelijke richting en vlogen richting zuidelijke richting door de doorgang aan de zuidkant van het plangebied en terug. Een enkele laatvlieger bleef kort rond het huizenblok aan de zuidelijke richting vliegen. Op 24 augustus werd één laatvlieger passerend waargenomen. Gezien het aantal waarnemingen en het passerende gedrag wordt verwacht dat de soort vanuit verblijfplaatsen ten noordwesten van het plangebied richting geschikte foerageerlocaties ten zuiden van het plangebied vliegt. Een verblijfplaats in de te slopen bebouwing is uitgesloten. Laatvliegers zijn bij het uitvliegen (en soms ervoor) namelijk duidelijk te horen, waardoor dit zeker was opgemerkt.

De ruige dwergvleermuis is op 24 augustus en 14 september beide keren eenmalig overvliegend waargenomen meer dan 2 uur na zonsondergang. Er zijn geen in- en uitvliegende individuen waargenomen. Verblijfplaatsen van de soort zijn uitgesloten.

De rosse vleermuis werd op 8 juli, 15 juli, en 14 september hoog overvliegend waargenomen. Op 15 juli werd één rosse vleermuis 30 minuten na zonsondergang en op 14 september 2 uur en een

kwartier na zonsondergang gedetecteerd. Er kon niet waargenomen worden vanuit welke richting de soort vloog. Door de harde echolocatiegeluiden zijn rosse vleermuizen op grote afstand detecteerbaar. De rosse vleermuis is in Nederland een overwegend boombewonende soort, hoewel de afgelopen jaren steeds meer verblijfplaatsen in gebouwen (met name spouwmuren) bekend worden. In Nijmegen zijn voor zover bekend nog geen verblijfplaatsen in gebouwen aangetroffen en er werden geen laagvliegende rosse vleermuizen waargenomen. Verblijfplaatsen van rosse vleermuis in de bebouwing en omgeving kunnen daarom worden uitgesloten.

Conclusie verblijfplaatsen vleermuizen

De te slopen bebouwing wordt niet door vleermuizen gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats. De sloop van de bebouwing leidt niet tot verstoring/vernietigen van vaste, jaar rond beschermde rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen. Een overtreding van de Wet natuurbescherming, Artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 ten aanzien van vleermuizen is niet aan de orde. Ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen zijn geen mitigerende of compenserende maatregelen of ontheffing nodig.

3.1.2 Foerageergebied en vliegroutes vleermuizen

Uit de quickscan is gebleken dat nader onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden niet noodzakelijk is omdat effecten op essentieel foerageergebied en vliegroutes uitgesloten zijn. Voor de volledigheid volgt hier toch een samenvatting van de bevindingen van foeragerende en passerende vleermuizen die zijn waargenomen tijdens de onderzoeksrondes. Tijdens de veldbezoeken zijn vier soorten vleermuizen waargenomen: de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger, de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis. Boven het plangebied is relatief weinig activiteit van vleermuizen vastgesteld. De meest waargenomen soort is de gewone dwergvleermuis, deze soort werd tijdens bijna alle inventarisaties met enige intervallen foeragerend binnen het plangebied waargenomen. Het foerageren gebeurde voornamelijk aan de noordoostelijke kant binnen van het plangebied rond de opgaande begroeiing. Verder werd de soort meermaals passerend waargenomen. Tijdens het ochtend bezoek op 26 mei werd de soort eenmaal kort waargenomen, waarna geen activiteit meer is vastgesteld. De laatvlieger werd diverse keren in de avonden passerend waargenomen vanuit noordelijke en noordwestelijke kant richting het zuiden. De ruige dwergvleermuis is tijdens twee inventarisatierondes éénmalig foeragerend en overvliegend waargenomen. Van de rosse vleermuis werden tijdens twee veldbezoeken enkele exemplaren hoog overvliegend waargenomen maar foerageerde niet binnen het plangebied.

Conclusie

Het plangebied wordt door gewone dwergvleermuis en laatvlieger gebruikt als niet-essentieel foerageergebied. Van een duidelijke vaste vliegroute is in en rondom het plangebied geen sprake. Dit is in lijn met de constatering in de quickscan dat nader onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden niet nodig is.

3.2 Huismus

Tijdens het huismusonderzoek zijn geen nestlocaties van de huismus waargenomen in de te slopen bebouwing. Er waren geen zingende mannetjes, paartjes of jongen op en rondom het gebouw. Er werd wel gefoerageerd in en rond de coniferen aan de zuidwestkant en in de struiken aan de oostkant van het plangebied door groepjes huismussen. Tijdens beide inventarisaties is in de omgeving net buiten het plangebied veel activiteit van huismussen waargenomen. De huismussen nestelen tussen de dakpannen en dakbeschot van de woningen van de Einsteinstraat ten zuiden en oosten van het plangebied. Ook zijn op diverse gevels buiten het plangebied nestkasten opgehangen die geschikt zijn als nestlocatie maar het lijkt erop dat de mussen allemaal onder de pannendaken nestelen. Gedurende de inventarisatie waren meerdere zingende mannetjes op de pannendaken en zijn huismussen invliegend waargenomen onder de pannendaken waargenomen. Het gaan hierbij om tenminste 20-25 broedparen in de woningen rond het plangebied.

De coniferenhagen aan de zuidwestkant worden door de huismussen als vaste slaap- en schuilplaats gebruikt en zijn onderdeel van het essentiële leefgebied van de soort. In de toekomstplannen zullen deze blijven behouden. Wanneer de coniferen toch verwijderd zouden worden leidt dit tot aantasting van een essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving van de huismus en tot overtreding van de Wet natuurbescherming 3.1 lid 2 (aantasten vaste rustplaatsen). Het is in dat geval nodig om een ontheffing aan te vragen. De kans dat ontheffing verleend wordt is echter echter klein geacht gezien het weghalen van de coniferenhagen niet noodzakelijk is voor de realisatie van de plannen. De initiatiefnemer heeft dan ook besloten om de betreffende coniferen te handhaven.

Sloop van het pand en herinrichting van het terrein leiden niet tot overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van huismus. Vervolgstappen, zoals het treffen van mitigerende of compenserende maatregelen en het aanvragen van een ontheffing, zijn ten aanzien van de huismus niet aan de orde.

3.3 Gierzwaluwen

De gierzwaluw is een soort die jaar in jaar uit naar dezelfde plek terugkeert om te nestelen. Nestplaatsen bevinden zich overwegend onder geschikte pannendaken, achter regenpijpen en andere geschikte holle ruimtes op voldoende hoogte (bij voorkeur 3 meter of hoger) en met een vrije aanvliegroute van enkele meters voor en onder de nestopening. Geschikte plekken zijn in het te slopen pand aanwezig. Echter, tijdens de inventarisaties werden geen laagvliegende, gierende dieren boven het plangebied en bij de bebouwing direct rondom het plangebied waargenomen. In de omgeving boven de omliggende wijken waren telkens in het laatste uur voor en kort na zonsondergang meerdere groepjes gierzwaluwen hoog vliegend zichtbaar en hoorbaar, met name vanaf zuidoostelijke in noordoostelijke en noordwestelijke richting (afbeelding 3.2). De afstand van de gierzwaluwen tot het plangebied bedroeg naar schatting enkele honderden meters. Vermoedelijk betrof het dieren die terugkeerden vanuit foerageergebied rond Nijmegen die voor het invliegen boven het park Goffert en andere groene delen foerageerden voordat ze invlogen in gebouwen in verderop gelegen wijken. Een deel van de gierzwaluwen steeg later op de avond op, dit zijn dieren die niet nestelen en de nacht doorbrengen op grote hoogte in de lucht. Het is gezien bovenstaande uitgesloten dat gierzwaluwen in het te slopen gebouw nestelen. Het plangebied heeft geen andere functie voor gierzwaluwen. Een overtreding van verbodsbepalingen en de noodzaak tot vervolgstappen zijn ten aanzien van de gierzwaluw niet aan de orde.

3.4 Overige broedvogels

De bebouwing en beplanting binnen het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels zoals de spreeuw, houtduif en winterkoning. De houtduif is veelvuldig waargenomen binnen het plangebied tijdens de onderzoeken. De spreeuw is nestelend waargenomen in nestkasten aan kopgevels van de Einsteinstraat, maar binnen het plangebied zijn geen nesten gevonden. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, wordt er geen negatief effect verwacht op broedvogels. Het broedseizoen is geen vaste periode, maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie, eerder of latere broedgevallen zijn mogelijk en dan met name van houtduiven in wintergroene opgaande begroeiing. Bezette nesten zijn altijd beschermd, onafhankelijk van de soort en het moment van nestelen. Het is niet mogelijk hiervoor ontheffing te krijgen. Voer voor het uitvoeren van de werkzaamheden in het broedseizoen altijd een broedvogelcheck uit om vast te stellen of broedvogels aanwezig zijn. Indien nesten aanwezig zijn dient de begeleidende ecoloog te bepalen op welke wijze de werkzaamheden doorgang kunnen vinden, bijvoorbeeld door een beschermingszone rond het nest in te stellen of door de werkzaamheden uit te stellen.

3.3 Marterachtigen

3.2.1 Steenmarter

Tijdens het onderzoek zijn geen (sporen van) marterachtigen zoals prooiresten, uitwerpselen, haren of holen aangetroffen in het plangebied. Op de cameraval welke in de begroeiing naast de vijver in het oostelijke deel van het plangebied lag is een steenmarter vastgelegd, enkele dagen nadat de camera's geplaatst waren. Op de camera naast het gebouw en op de zolder werden geen marters vastgelegd op beeld. Wel werden op de camera's buiten op het terrein diverse onbeschermde of vrijgestelde soorten vastgelegd: egel, huismuis, huisspitsmuis, bosmuis, zanglijster, winterkoning, heggenmus, roodborst, hond en huiskat.

Op 8 juli werden 's avond op de zolder van de schuur achter de woning minimaal 2 vechtende steenmarters gehoord en later ook gezien. De steenmarters verbleven tussen het dak en dakbeschoot en vluchtten weg via een opening bij de dakgoot langs de achterkant van het pand. Er is één individu op zicht waargenomen, er werden meerdere grommend en vechtend gehoord waardoor de conclusie getrokken kan worden dat het om minimaal 2 individuen gaat. Er kon niet worden vastgesteld of er ook jongen aanwezig waren. Aangenomen kan worden dat de te slopen bebouwing een functie heeft als vaste voortplantingsplaats. Op de rest van het terrein zijn geen verblijfplaatsen aanwezig. Het plangebied zelf is met zekerheid onderdeel van het leefgebied van steenmarters. Van essentieel leefgebied is echter geen sprake. Steenmarters zijn opportunistisch en komen tegenwoordig in Oost-Nederland in vrijwel alle steden en dorpen voor. In wijken met voldoende groene tuinen, zoals de wijk waarin het plangebied gelegen is, is op ieder moment voldoende alternatief leefgebied aanwezig om de functionaliteit van de voortplantingsplaats te kunnen garanderen. Hoewel exacte cijfers ontbreken is met zekerheid te stellen dat de steenmarter ook in Nijmegen een relatief algemene verschijning is en dat de aantallen de afgelopen jaren alleen maar verder zijn toegenomen. Onder andere NDFF-gegevens laten zien dat de steenmarter de afgelopen 10 jaar verspreid door de stad in vrijwel alle wijken van Nijmegen is waargenomen. Grote delen van de bebouwde kom kunnen als bezet leefgebied worden beschouwd. Het leefgebied zal door de werkzaamheden tijdelijk minder geschikt raken. In de toekomstige situatie zal het terrein weer geschikt zijn als leefgebied, naar verwachting wel in iets mindere mate aangezien het terrein nu verlaten en deels vervuurd is en straks niet meer. Door de relatief groene inrichting van de toekomstige situatie zullen steenmarters er echter nog steeds kunnen foerageren. Er zal daarom naar verwachting geen sprake zijn van aantasting van de gunstige staat van instandhouding wanneer er buiten de kwetsbare periode gesloopt wordt en er tijdig geschikte alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd worden.

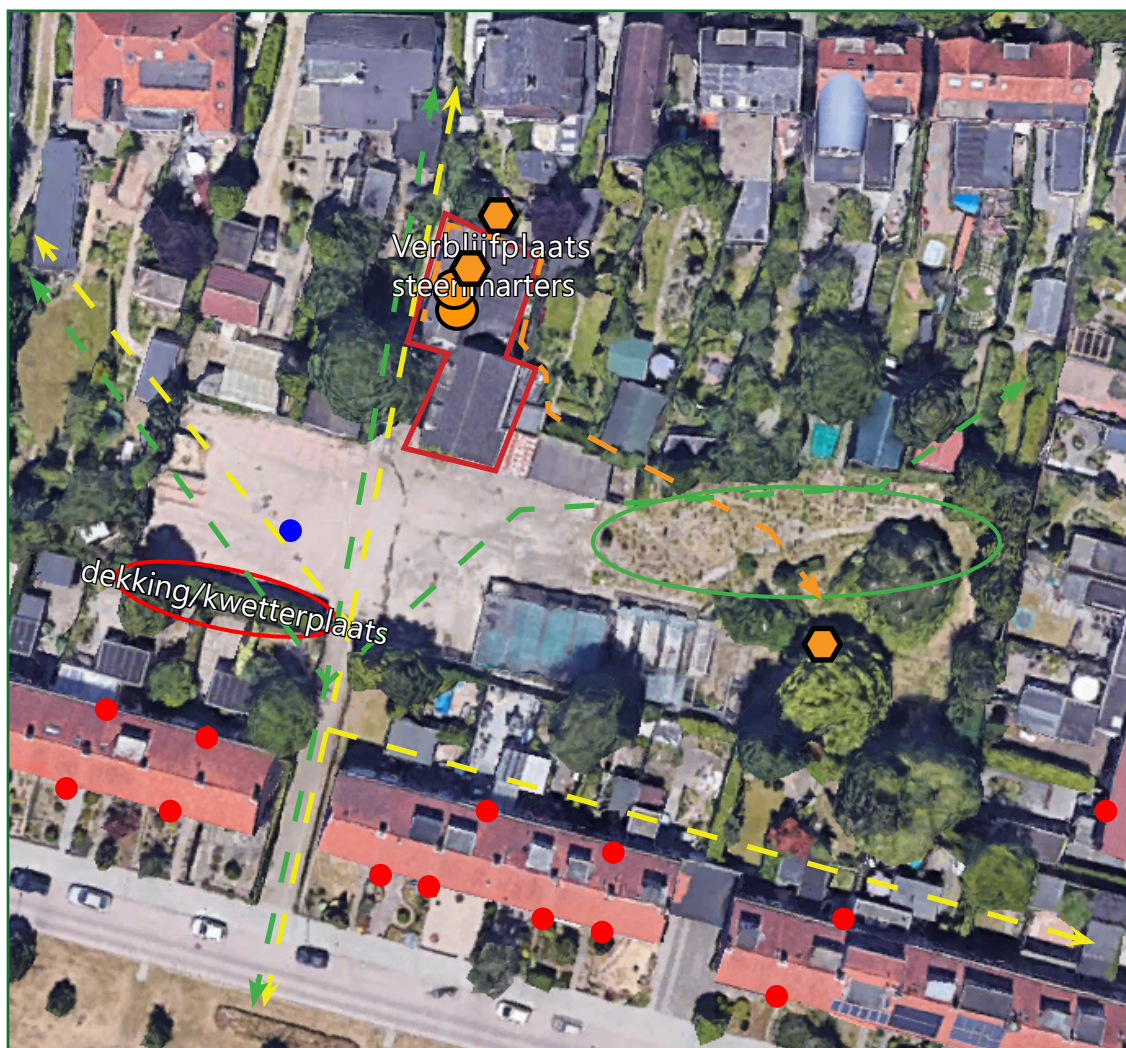
3.2.2 Wezel

Het onderzoek naar wezel is uitgevoerd met behulp van Struikrovers. Er werden geen wezels vastgelegd op de camerabeelden. Ook zijn tijdens alle veldbezoeken in het kader van soortgericht onderzoek naar andere soorten geen (sporen van) wezels aangetroffen en er werden geen waarnemingen gedaan. De wezel kan dan ook als afwezig worden beschouwd binnen het plangebied. Een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van de wezel is niet aan de orde. Er zijn geen mitigerende of compenserende maatregelen nodig en er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd voor wezel.

3.2.3 Conclusie marterachtigen

Op de zolder van het noordelijke deel van het te slopen gebouw verblijven steenmarters. Sloopwerkzaamheden zullen leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 lid 1b (beschadigen of vernielen vaste rust- en voortplantingsplaatsen) en mogelijk artikel 3.10

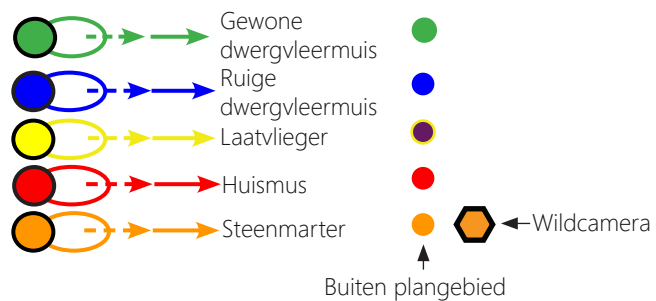

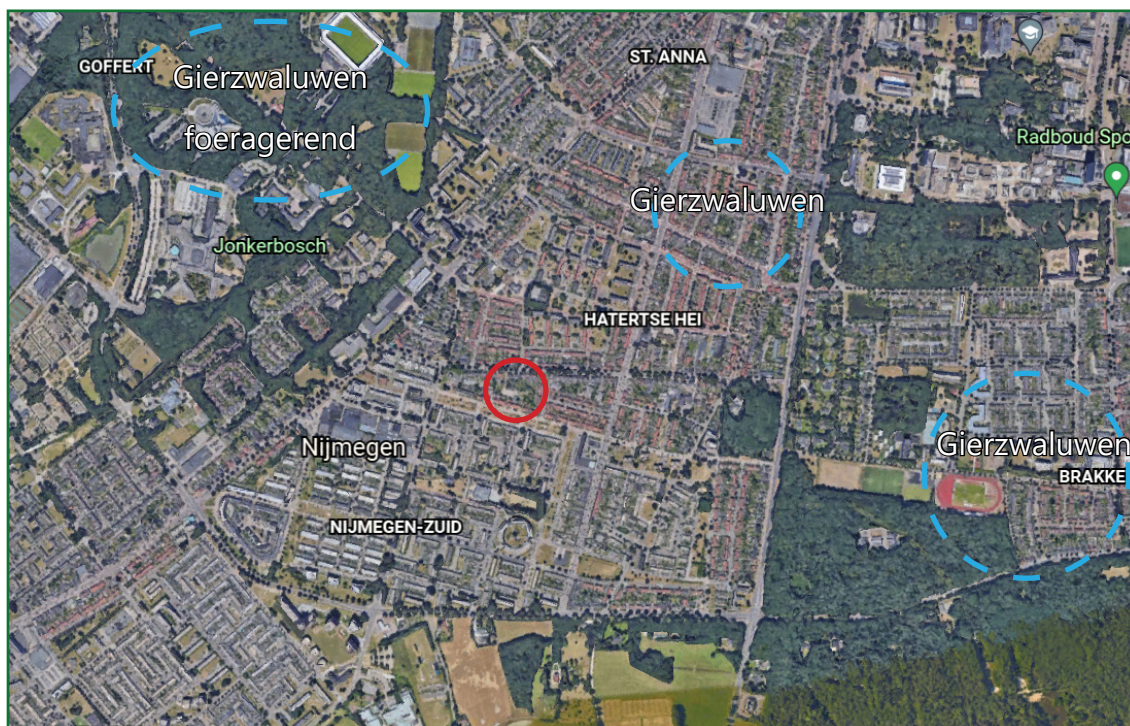

Afbeelding 3.1: Aanwezigheid van beschermde soorten in 2021. Bron ondergrond: Aerodata Surveys International, GoogleMaps

Legenda

Verblijf-, foerageer-, passeerlocatie en vliegroute

Afbeelding 3.2: Vliegroutes gierzwaluwen (blauw) in de omgeving van het plangebied (rode cirkel). In de te slopen bebouwing en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig.

Afbeelding 3.3 : Steenmarter in de dakgoot van het achterste gebouw nadat deze vanaf de zolder door een opening is weggevlucht.

lid 1a (opzettelijk doden) van de Wet natuurbescherming. Het doden van dieren kan redelijkerwijs voorkomen worden door op zorgvuldige wijze en onder ecologische begeleiding te slopen buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. Wel dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie Gelderland voor artikel 3.10 lid 1b omdat de verblijfplaats niet behouden kan blijven. Een onderdeel van deze ontheffing is een activiteitenplan. Hierin wordt de mate van compensatie, mitigatie, de juiste periode van uitvoering en de gunstige staat van instandhouding behandeld. Belangrijke onderdelen hierin zijn het tijdig aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen en het werken buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. Het plangebied heeft geen functie voor de wezel. Negatieve effecten en daarmee overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van wezel zijn niet aan de orde.

4 Conclusie en advies

4.1 Vleermuizen

4.1.1 Verblijfplaatsen

- Sloop van de bebouwing leidt niet tot verstoring of vernieling van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen vervolgstappen, zoals een activiteitenplan en ontheffing noodzakelijk ten aanzien van vleermuizen;

4.1.2 Foerageergebieden en vliegroutes

- De ontwikkelingen leiden niet tot negatieve effecten op essentieel foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen. Hoewel er geen sprake is van essentieel foerageergebied dient lichtverstoring op bomen en bebouwing rond het plangebied naar redelijkheid voorkomen te worden tijdens de werkzaamheden. Voorkom directe beschijning in de actieve periode van vleermuizen, die globaal loopt van april - oktober tussen zonsondergang en zonsopkomst. In de toekomstige gebruiksfase dient rekening gehouden te worden met vleermuizen door verlichting spaarzaam toe te passen en gebruik te maken van aangepaste verlichting (bijvoorbeeld afschermende armaturen, beperken verlichtingshoogte, toepassen amberkleurige verlichting).

4.2 Huismus

- De ontwikkelingen leiden niet tot de verstoring of vernieling van vaste jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen. Ook van aantasting van de functionele leefomgeving is geen sprake. Er zijn geen vervolgstappen, zoals een activiteitenplan en ontheffing noodzakelijk ten aanzien van huismus.

4.3 Gierzwaluw

- De ontwikkelingen leiden niet tot de verstoring of vernieling van vaste jaarrond beschermde nestplaatsen van gierzwaluw. Er zijn geen vervolgstappen, zoals een activiteitenplan en ontheffing noodzakelijk ten aanzien van gierzwaluw.

4.1 Marterachtigen

- Sloopwerkzaamheden zullen leiden tot verstoring en vernieling van een vaste rust- en (vermoedelijke) voortplantingsplaats van de steenmarter. Dat betekent een overtreding van artikel 3.10 lid 1b. Voor de sloop is daarom een ontheffing nodig van de provincie Gelderland. Een onderdeel van deze ontheffing is een activiteitenplan.

4.4 Overige soorten

- Houd rekening met algemene broedvogels. Het starten van werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden om verstoring of vernieling van bezette nesten van

algemene broedvogels te voorkomen. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd;

- Uiteraard geldt bij de uitvoering de algemene zorgplicht. Dit laatste betreft voornamelijk de aanwezigheid van broedvogels tijdens het broedseizoen, zie ook voorgaande punt.

5. Wettelijk kader

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Marterachtigen zoals een wezel en hermelijn stonden voor 2019 nog op de vrijstellingslijst van de Provincie Gelderland. In 2019 is deze vrijstelling vervallen, waardoor deze soorten beschermd zijn en nader onderzoek en eventuele ontheffingsaanvraag noodzakelijk is wanneer de soorten worden verwacht. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

